

Posudek bakalářské práce Matěje Hájka *Dospělý, dítě a stařec v díle Jana Čepa*

Dílem Jana Čepa se v posledních dvou desetiletích zabývalo poměrně značné množství literárních historiků a teoretiků; posledním významným „zastavením“ nad dílem tohoto významného českého prozaika je monografie brněnského literárního vědce Tomáše Kubíčka, první svého druhu. Spolu s ní se ale setkáváme také s četnými publicistickými způsoby připomenutí a uchopení díla této jedinečné a v důsledku tragické postavy české literatury, již dříve hrozilo bezskrupulózní vyloučení z celku národní literatury.

S hojností různorodých způsobů uchopení se ale také přirozeně zužuje možnost, jak nově a inovativně vstoupit do konkrétního díla, jakými způsoby adekvátně a netriviálně zhodnotit způsoby a postupy toho jedinečného autora. Matěj Hájek byl proto postaven před nelehkou situací – vydat počet ze setkávání s dílem svého oblíbeného autora, jež ovšem představuje onu pověstnou „úzkou bránu“, již se k chtějí k tajemství tohoto „básníka v próze“ prodrat mnozí další, jistě mnohem zkušenější a poučenější autoři.

Kolega Hájek se při své výpravě k dílu Jana Čepa opřel o dvě výchozí tematická a metodologická madla. První představuje problém postavy v Čepově díle. Toto je bezesporu jeden z klíčových, ovšem také hojně vytěžovaných úhlů pohledu. Co je ovšem netradiční a podle mého názoru nosné hledisko, je propojení této perspektivy s možnostmi, které nabízejí podněty kognitivního přístupu k jazykovému materiálu. Tento metodologický úhel pohledu tak autorovi práce nabídl novou perspektivu, která rozšiřuje obvyklé funkční členění čepovských postav o hledisko tělesnosti.

Postavy dětí, dospělých hrdinů a starců, zabydlující Čepův povídkový svět, jsou tak nahlíženy prostřednictvím takové optiky, jakou nabízí analýza sémantiky očí, pohledu, pláče, nebo rukou, gest, pohlazení, srdce a krve, tváře, úsměv, hlasu, slova, smíchu apod. Na základě

vzniku určitého významového, zdánlivě heterogenního rastru, vytvářejícího nové profily a vazby mezi hrdiny Čepových próz, jsou pak v závěru intepretovány dvě povídky – Albína Drůzová a Husopas, které ověřují nosnost zvolených kritérií a jejich průniků.

Práce Matěje Hájka je jistě v mnohém experimentem s klady a zápory tohoto slova, v mnohém nadhazuje a rozehrává partie, které by zasloužily bezesporu hlubší problémové uchopení a preciznější argumentaci. V podstatě ovšem zakládá zcela novu a originální perspektivu při výkladu díla Jana Čepa, které nebylo dosud věnováno dostatek pozornosti. Z hlediska formálních nároků bezpečně pracuje se zvolenou primární a sekundární literaturou, bez větších problémů využívá standardizovaný citační aparát. Domnívám se proto, že práce splňuje podmínky kladené na bakalářskou práci a navrhuji klasifikaci „výborně“.

Praha, 20. srpna 2015

doc. PhDr. Jan Wiendl, Ph.D.

(vedoucí práce)